

Ротт Ангеліна Олександрівна,
здобувачка ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий консультант:
доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філософських наук
Петрова Г. М.

ФІЛОСОФСЬКІ ПОГЛЯДИ ЮЛІЇ КРИСТЕВОЇ

На сьогоднішній день ми вивчаємо філософські погляди різних філософів і мислителів. Якщо ж звернемо увагу на перших мислителів, то більшість із них виявиться чоловіками. Звісно це можна виправдати тим, що вони жили в такий час, за певних умов. Тому, напевне, не буде дивним, що Юлія Кристева підіймає тему фемінізму в одній з головних своїх робіт.

Народилася в Слівені, Болгарія. З 1960-х рр. живе у Франції. Дружина французького письменника і критика Філіпа Соллерса, одного з лідерів групи «Тель Кель». За рік проживання у Франції Юлія Кристева починає друкуватися в престижних лінгвістичних журналах і знайомиться з колом дослідників, які утворюють групу «Тель Кель» – ідеться про Р. Барта, Ц. Годорова, Ж. Рікарду, Ж. Женетта, Ф. Соллерса та інших менш знамих учених.

Так, виходять перші солідні праці Кристевої: «Семіотика: Дослідження з семаналізу» («Semiotike: Recherches pour une semanalyse», 1969), «Текст роману» («Le texte du roman», 1970) та «Революція в поетичній мові» («La Revolution du langage poetique: L'avant-garde a la fin du XIX siecle: Lautréamont et Mallarme», 1974), в яких вона розробляє принципово важливі для сучасної літературно-критичної думки поняття: інтертекстуальність, семаналіз, семіотичне/символічне, кора, фенотекст/гінотекст. «Чужинка» («L'etrangere») – так називалася перша критична праця, написана вчителем Кристевої Роландом Бартом 1970 року з приводу її першої виданої книжки «Семіотика» [2].

Юлія Крістева змінює порядок речей: вона завжди руйнує останнє упередження, саме те, яке нам ввижалося зручним, саме те, яким ми могли б пишатися... Роланд Барт. Відтоді сприйняття Крістевої як «чужинки» – у певному сенсі аутсайдерки, теорії якої чинять явний опір визначенню та вписуванню у будь-який загальний теоретичний контекст чи напрям – стало традиційним, ба навіть хрестоматійним поглядом, що мандрує з одних передмов у інші вже понад 20 років. На формування цього образу вплинуло й те, що у 1974 році Крістева у складі групи «Тель-Кель» відвідала Китай. Нерадісні враження цієї подорожі було покладено в основу праці «Про китаянок» («Des Chinoises», 1974) – першого дослідження Крістевої, присвяченого феміністичним питанням [1].

Крістева вважає що, завдяки своїй «циклічній» природі та досвіду продовження роду жінка відкрила ще два типи часу: циклічний та монументальний (вічний). Обидва є основними видами часу, ознаки яких присутні в культурі кожної без винятку цивілізації. Монументальний час, як такий, що все охоплює і триває у вічності, є протиставленням лінійному. Крістева намагається пояснити феномен, який не давав їй спокою ще у праці «Stabat Mater» (1977): «Чи могло б так бути, що любов плакальниць над мерцями, така ж загадкова як і давня, пов'язана з тією самою пристрастю жінки, яку ніщо не задовольняє, а саме, з пристрастю відчутти той суто чоловічий біль мужчини, який помирає в кожний момент екстазу через настирливу ідею про його власну смерть?»

Крістева виокремлює дві генерації феміністок. Перші – суфражистки та екзистенційні феміністки – намагалися утвердити присутність жінки в лінійному часі. Цей рух глибоко закорінений у соціально-політичне життя кожної окремої нації [4].

Юлія Крістева вводить до наукового вжитку термін інтертекстуальність. *Інтертекстуальність* – взаємозв'язок творів літератури за допомогою різних стилістичних і художніх засобів. Проявами даного явища можуть бути цитати, реальні люди та постаті, історичні події, музикальні твори, образотворче мистецтво, інші літературні або кіно-твори. Дослідниця стверджує, що використання письменниками в своїх роботах інтертекстуальності не тільки додає нові рівні розуміння глибшого смислу самого тексту, а й допомагає читачеві пов'язати такі інтертекстуальні елементи з певним твором. Іншими словами, ці елементи у тексті являють собою справжні повідомлення [3].

Кристева заснувала інтердисциплінарний підхід досліджень, названий «семаналізом», що перебуває на стику філософії структуралізму, психоаналізу, лінгвістики і семіотики. Творчість дослідниці посідає чільне місце в розбудові феміністської психоаналітичної думки та феміністської теорії загалом.

Список використаних джерел

1. Юлія Кристева. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3a179f6b-7ab9-475f-b74f-b46396e03d31/content>
2. Добош А. А. Роль мистецтва у романі Донни Тартт «The Goldfinch». URL: <https://krs.chmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/976/1/%d0%94%d0%be%d0%b1%d0%be%d1%88%20%d0%b0%d0%b2%d1%82%d0%be%d1%80%d0%b5%d1%84%d0%b5%d1%80%d0%b0%d1%82.pdf>
3. Дробот І. Феміністичні Горизонти Юлії Кристевої. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/3a179f6b-7ab9-475f-b74f-b46396e03d31/content>
4. Julia Kristeva Quotes. URL: https://www.azquotes.com/author/17749-Julia_Kristeva

Савка Наталія Іванівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ

Науковий консультант:

доцент кафедри філософії права
та юридичної логіки Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філософських наук **Петрова Г. М.**

СИМОНА ДЕ БОВУАР. ЖІНКА І ВІЙНА

За останні десятиліття світ зіткнувся зі значними глобальними змінами, як соціально-економічні дисбаланси, геополітичні конфлікти і багато інших, які змінюють наше бачення світу та майбутнього. Такі зміни завжди викликають багато питань та стурбованість серед людей. У такі періоди звернення до думок та ідеологій минулого може допомогти нам зрозуміти та оцінити сучасні події та проблеми. Однією з таких ідеологій є екзистенціалізм, який розвинувся у ХХ столітті. Екзистенціалізм став однією з найбільш впливових філософських шкіл у другій половині ХХ століття, а його ідеї вплинули на багатьох відомих філософів та письменників.